

SENATO KARARLARI

Karar Tarihi: 06/04/2007

Toplantı Sayısı: 06

Sayfa: 1

Ders Katalog Bilgilerinin Oluşturulması ve Güncelleştirilmesi Esasları hk. 2007.006.041- Ders katalog bilgilerinin oluşturulması ve güncelleştirilmesi esasları ile ilgili konu üzerinde görüşüldü.

Yapılan görüşmeler sonucunda; ders katalog bilgilerinin oluşturulması ve güncelleştirilmesi esaslarının geldiği şekilde kabulüne oybirliği ile karar verildi.

Prof. Dr. Cengiz UTAŞ
Rektör

Prof. Dr. Şenol KARTAL
Rektör Yardımcısı

Prof. Dr. Yusuf ÖZKUL
Tıp Fakültesi Dekan V.

Prof. Dr. Şefaatin SEVERCAN
İlahiyat Fakültesi Dekanı

Prof. Dr. Abdullah SAYDAM
Eğitim Fakültesi Dekanı

Prof. Dr. Mahir NAKİP
Nevşehir İkt. İd. Bil. Fak. Dekanı
(Katılmadı)

Prof. Dr. İlhan DEMİRHAN
Eczacılık Fakültesi Dekanı

Prof. Dr. Nusret AYYILDIZ
Fen Bilimleri Enst.Müdürü

Prof. Dr. Meral AŞÇIOĞLU
Sağlık Bilimleri Enst.Müdürü

Prof. Dr. Bekir ÇOKSEVİM
Beden Eğit.Sp.Yük.Ok.Müdürü

Doç.Dr.Kurtuluş K.MUSTAFA
Turizm İşlt. Otel. YO Müdür V.

Prof. Dr. Cebirail CİFLİKLİ
Kayseri MYO Müdürü

Doç. Dr. Nafiz KAHRAMAN
Mustafa Çık. MYO Müdürü

Prof. Dr. Kenan DANIŞMAN
Üye

Prof. Dr. H. Yunus APAYDIN
Üye

Yrd. Doç. Dr. Ömer ŞANLIOĞLU
Üye

Prof. Dr. İbrahim UZMAY
Rektör Yardımcısı

Prof. Dr. Mehmet GÜNDÜZ
Fen-Edebiyat Fak. Dekanı

Prof. Dr. Kerim GÜNEY
Mühendislik Fak.Dekanı

Prof. Dr. İsmail Hakkı NUR
Veteriner Fakültesi Dekanı

Prof. Dr. Sevgi LÖKÇE
Mimarlık Fakültesi Dekanı
(Katılmadı)

Prof. Dr. İsmail KAYAR
Hukuk Fakültesi Dekanı
(Katılmadı)

Prof. Dr. Ekrem AKTAŞ
Gevher Nes. Tıp Tar.Ens.Müdürü

Yrd. Doç. Dr. Aytekin BAĞIŞ
Sivil Hav. Yüksekokulu Müdür V.

Prof. Dr. Salih KUŞLUVAN
Nevşehir TİOYO Müdürü
(Katılmadı)

Yrd. Doç. Dr. Adem S. TURANLI
Yabancı Diller YO Müdürü

Prof. Dr. Hasan YETİM
Safiye Çık. MYO Müdürü

Doç.Dr.Kurtuluş K.MUSTAFA
Nevşehir MYO Müdürü

Prof. Dr. Metin HÜLAGÜ
Üye

Prof. Dr. Fuat AYDIN
Üye
(Katılmadı)

Yrd. Doç. Dr. Murat ESERAY
Üye

Prof. Dr. Asuman GÖLGELİ
Rektör Yardımcısı

Prof. Dr. Cemal ÖZGÜVEN
İktisadi ve İd.Bil.Fak.Dekanı

Prof. Dr. Vedat ÖZSOY
Güzel Sanatlar Fak. Dekanı

Prof. Dr. M. Şükrü AKDOĞAN
İletişim Fakültesi Dekanı

Prof. Dr. Bülent KESİM
Diş Hekimliği Fakültesi Dekanı

Prof. Dr. Aydın Ş. TUNÇBİLEK
Seyrani Ziraat Fakültesi Dekanı

Prof. Dr. Kerim TÜRKMEN
Sosyal Bilimler Enstitü Müdürü

Prof. Dr. Ümit SEVİĞ
Atatürk SYO Müdürü
(Katılmadı)

Prof. Dr. Nimet KARATAŞ
Nevşehir SYO Müdürü

Prof. Dr. Fahri OĞUZKAYA
Halil Bayraktar SHMYO Müdürü

Yrd. Doç. Dr. Derviş BOZTOSUN
Sosyal Bilimler MYO Müdürü

Yrd. Doç. Dr. Fazıl CANBULUT
Develi MYO Müdürü

Prof. Dr. Mustafa KARACAGİL
Üye
(Katılmadı)

Doç. Dr. Metin IŞIK
Üye

İsmail ÖZDEMİR
Öğrenci Konseyi Başkanı
(Katılmadı)

ASLI GİBİDİR
Senza ASLAN
Genel Sekreter

Ders Katalog Bilgilerinin Oluşturulması ve Güncelleştirilmesi Esasları

(09 Nisan 2007 2007-000-041 Sayılı Karar ile emir)

A) Tanımlar

1. Ders Katalođu

Anabilim dalı, bölüm ve programlarda okutulan dersler ve bu derslerin özellikleridir.

2. Katalog Programı

Anabilim dalı, bölüm ve programlar için hazırlanan "Katalog Programı", hangi müfredat numarası ve hangi tarihten itibaren geçerli olduğu belirtilerek, derslerin açıldığı, değişime uğradığı ve kapatıldığı bir bilgisayar yazılımıdır.

3. Müfredat Numarası

Aynı sınıfta aynı şartlarda eğitimine devam etmesi gereken öğrencileri gruplamak için kullanılan bir sayıdır.

Üniversitemizde öğretime başlayan öğrencilerimize birinci sınıfı okudukları ilk yılın güz döneminde yıl bilgisi müfredat numarası olarak öğrenciye atanır.

Hazırlık okuyan öğrenciler hazırlık okudukları yıl müfredat numarası alamazlar. Güz veya bahar döneminde hazırlıktan muaf olan öğrenciler öğretim yılının güz döneminin yıl bilgisini müfredat numarası olarak alırlar.

Yatay geçişle gelen, aftan dönen veya herhangi bir sebeple genele uygulanan ders kataloğuna uyamayacak olan (örneğin engelli öğrenciler) öğrencilerin müfredat numarası alıp almayacağı, alırsa hangi müfredat numarasını alacağı ilgili birimin yönetim kurulu kararı ile belirlenir. Müfredat numarası atanmayan bu öğrencilerin ders kataloğu öğrenciye özel bireysel olarak tanımlanır. Bu durumda her yıl genele uygulanan ders katalog bilgileri güncellenirken, bu öğrencilerin de özel ders kataloğu güncellenir. Bu durumda öğrenci bilgi sistemi, ders kaydı yaptırılırken ve mezuniyet işlemlerinde öğrenciye özel ders kataloğu üzerinden işlem yapacaktır.

4. Yeni Ders

Anabilim dalı, bölüm ve programda daha önce hiç okutulmamış, içerik olarak bir başka dersin devamı veya değişmiş hali olmayan derstir.

5. Ders Deđişimi

Anabilim dalı, bölüm ve programda okutulan bir dersin içerik olarak değişmediği halde ders kodu, sınıfı, dönemi, adı ve kredisi gibi özelliklerinin değişmesi durumunda, mevcut ders tanımına eklenen dersin değişen özelliklerinin ifade edildiği bir değişim tanımıdır.

B) ESASLAR

1. Ders Açma

a) Açılan Ders Yeni Bir Ders ise

Hiçbir dersin yerine konmamış, okutulmakta olan bir dersin kodu, adı, sınıfı,dönemi kredisi vb. özelliklerinin değişmiş hali olmayan bağımsız bir ders ise; bu dersin açıldığı sınıfı müfredatı itibariyle okumuş öğrenciler için açılmaz. Yeni ders henüz bu sınıfa başlamamış öğrenciler ve daha sonra alacak öğrenciler için açılabilir.

Örnek: 2006-2007 eğitim-öğretim yılında MAT 301 kodlu bir ders yeni ve bağımsız bir ders olarak üçüncü sınıfın birinci döneminde açılmak istenmektedir. 2004 müfredatı öğrencileri eğitim-öğretim yılı itibari ile 3 üncü sınıfı okuyacaklardır. Bu durumda ders 2004 ve sonrası müfredatlar için geçerli olmak üzere açılabilir. Üçüncü sınıfı okumuş olan 2003 ve öncesi müfredata dahil olan öğrenciler bu dersten sorumlu tutulamazlar.

b) Açılan Ders Kapatılan Bir Dersin Yerine Konuyorsa

Bu durumda açılan dersin uygulanacak müfredat kümesi, kapatılan dersin uygulanacak müfredat kümesini kapsamalıdır. Müfredat itibariyle o sınıfı daha önce okumuş olan öğrenciler yine bu dersten zorunlu tutulamazlar.

Örnek: Kapatılan dersin uygulanacak müfredat kümesi 2002- (2002 ve öncesi), yerine açılan dersin uygulanacak müfredat kümesi 2003+ (2003 ve sonrası) olamaz.

Yerine açılan dersin kredisi ve ders tipi kapatılan dersin kredi ve ders tipinden farklı olamaz. Bu durum zorunlu ise önce ders yukarıdaki kurala göre açılır, sonra dersin sınıfını ilk defa okuyacak öğrencilerin müfredat numarası ve sonrası için bir değişim olarak eklenir.

Örnek: 2006-2007 eğitim-öğretim yılında, MAT 301 dersi zorunlu bir ders ve kredisi 3 dür. Bu ders üçüncü sınıfın dersi olup 2003+ için açılmıştır. Bu dersin kapatılması ve yerine FİZ 303 dersi seçmeli ve 5 kredi olarak açılmak istenmektedir. Bu durumda;

- MAT 301 dersi kapatılır.
- FİZ 303 dersi zorunlu, 3 kredi ve 3 üncü sınıfta olmak üzere (dersin diğer özellikleri farklı olabilir) açılır. Uygulanacak müfredat numarası 2003 ve sonrası kapsamak durumundadır. 2003 müfredatlı öğrenciler 3 üncü sınıfı okumuş olduklarından bu grup için dersin kredisi, tipi ve sınıfı aynı kalmalıdır.
- Yeni açılan derse 2004 ve sonrası için bir değişim eklenerek dersin tipi ve kredisi değiştirilir.

2. Derslerde Değişiklik Yapmak

Dersler için, belirtilen tarihten itibaren geçerli olmak üzere ve uygulanacak müfredat kümesi belirtilerek aşağıdaki değişimler tanımlanabilir. Bu özelliklerden dersin kredisi, tipi ve sınıfında değişim yapılmak istenirse dersin sınıfı itibariyle bu sınıfı okumuş olan müfredat kümesine uygulanamaz. Derste böyle bir değişim zorunlu ise dersin sınıfı itibariyle bu sınıfı okumamış olan müfredat ve sonrası için uygulanabilir.

- a) **Dersin Kodu:** 10 karakter uzunluğundadır. İstenilen her türlü format kullanılabilir. Hiçbir kısıtlamaya tabi olmayacak şekilde değiştirilebilir.
- b) **Dersin Adı:** 75 karakter uzunluğundadır. Hiçbir kısıtlamaya tabi olmayacak şekilde değiştirilebilir.
- c) **Dersin İngilizce Adı:** 75 karakter uzunluğundadır. Hiçbir kısıtlamaya tabi olmayacak şekilde değiştirilebilir.
- d) **Dersin Açıldığı Dönem:** Güz, bahar ve yıllık ders olmak üzere 3 seçenek halindedir. Bir ders hem güz hem de bahar yarıyılında açılabilir. Yıllık ders seçeneği de dersin yıl boyu okutulacağını gösterir. Hiçbir kısıtlamaya tabi olmayacak şekilde değiştirilebilir.
- e) **Dersin Ait Olduğu Dönem:** Güz veya bahar seçeneklerinden birisi seçilmelidir. Ders yıllık bir ders ise bu seçimin bir önemi yoktur. Not durum belgesinde ders hem güz hem de baharda gözükecektir. Hiçbir kısıtlamaya tabi olmayacak şekilde değiştirilebilir.
- f) **Sınıf:** Dersin ait olduğu sınıfı gösterir. Sınıf bilgisi ilgili sınıfı okumuş müfredat ve öncesi için değiştirilemez. Değişim ilgili sınıfı henüz okumamış müfredat ve sonrası için yapılabilir.
- g) **Ders Tipi:** Dersin tipini gösterir. Bu alandaki değişim ancak sınıf itibari ile bu dersi almamış olan müfredat ve sonrası için yapılabilir.
- h) **Ortalamaya Dahil mi?:** Bir dersin kredisi ve başarı notunun genel akademik ortalamaya dahil olup olmadığını gösterir. Hiçbir kısıtlamaya tabi olmayacak şekilde değiştirilebilir.
- i) **Teorik Saat:** Dersin teorik saat bilgisini gösterir.
- j) **Pratik Saat:** Dersin pratik saat bilgisini gösterir.
- k) **Kredi:** Dersin kredi bilgisini gösterir. Bu alandaki değişim ancak sınıf itibari ile bu dersi almamış olan müfredat ve sonrası için yapılabilir.
- l) **ECTS:** Dersin ECTS kredi bilgisini gösterir. “Diploma Eki” için gerekli bir bilgidir. Hiçbir kısıtlamaya tabi olmayacak şekilde değiştirilebilir.
- m) **Not Tipi:** Dersin “Not Gösterim Tipini” gösterir. Hiçbir kısıtlamaya tabi olmayacak şekilde değiştirilebilir. Bu kısımda “Harfli Gösterim”, “Başarılı-Başarısız” ve “Geçti-Kaldı” not gösterim tipi tanımlarından bir tanesi seçilmelidir. Hiçbir kısıtlamaya tabi olmayacak şekilde değiştirilebilir.
- n) **Sınav Şekli:** Dersin sınav şeklini gösterir. Bu kısımda “Vize-Final-Bütünleme”, “Vize-Final”, “Final-Bütünleme” veya “Final” seçeneklerinden biri seçilmelidir. Yönetmeliği buna uygun olan okullarda kullanılabilir. Hiçbir kısıtlamaya tabi olmayacak şekilde değiştirilebilir.
- o) **Ders Durumu:** Dersin açık veya kapalı durumda olduğunu gösterir. Ders durumu açık ise ilgili ders tanımlı müfredat, sınıf ve dönemler için seçilebilir, ders durumu kapalı ise ilgili dersin tanımlı müfredat, sınıf ve dönem yada dönemler için seçilemez olduğunu gösterir.

o) **Vize Ağırlık:** Ortalama notuna vize notunun ağırlığını gösterir. Yönetmeliği buna uygun olan okullarda kullanılabilir. Hiçbir kısıtlamaya tabi olmayacak şekilde değiştirilebilir.

ö) **Final Ağırlık:** Ortalama notuna final veya bütünleme notunun ağırlığını gösterir. Yönetmeliği buna uygun olan okullarda kullanılabilir. Hiçbir kısıtlamaya tabi olmayacak şekilde değiştirilebilir.

p) **Geçme Notu:** Dersi geçmek için gereken ortalama notu belirtir. Yönetmeliği buna uygun olan okullarda kullanılabilir. Hiçbir kısıtlamaya tabi olmayacak şekilde değiştirilebilir.

r) **Opsiyon:** Dersin ait olduğu opsiyonu gösterir. Hiçbir kısıtlamaya tabi olmayacak şekilde değiştirilebilir.

s) **Ön Şart:** Dersin seçilebilmesi için ön şartların belirtildiği bir alandır.

ş) **Devamdan Muafiyet:** Dersi tekrar alan öğrenciler için devamdan muafiyetin olup olmayacağını tanımlandığı bir alandır. Hiçbir kısıtlamaya tabi olmayacak şekilde değiştirilebilir.

t) **Transkript’de Gözükme:** Bu özellik iki farklı değer alabilir. Aynı zamanda varsayılan değer olan, “Son Ders” değeri seçildiğinde ders öğrenci tarafından birkaç defa alındığında, en son alınan dersin sonucu transkriptte gözükecektir. “Hepsi” değeri seçildiğinde ise ders öğrenci tarafından kaç defa alınırsa alınsın transkriptde hepsinin gözükeceği anlamına gelir.

u) **Ana Ders Kodu:** Gruplanmış dersler için kullanılır. Gruptaki dersler için ana ders kodu belirtilir. Örnek olarak ana ders “Yabancı Dil” ise gruptaki dersler “İngilizce”, “Almanca” veya “Fransızca” olabilir. Öğrenci “Yabancı Dili” seçtiğinde bu üç dersten birini seçmesi gerekecektir.

Mezuniyet şartları kontrol edildiğinde ana derse bağlı grup derslerinden herhangi birinden başarılı olunması yeterli olacaktır. Gruptaki derslerin ders tipi, kredi ve sınıf bilgisi ana dersten farklı olamaz.

ü) **Alternatif Dersler:** İlgili birimin yönetim kurulunca bir ders yerine öğrencilerin alternatif olarak başka dersler seçmesi belirlenebilir. Bu dersler başka bölümlerden ve başka fakültelerden seçilebilir. Bu derslerin ders tipi, kredi ve sınıf bilgileri esas dersten farklı olamaz.

3. Ders Kapatma

a) Dersin Kapatılması

Dersin kapalı olması durumunda dersin zorunlu veya seçmeli olmasına göre iki farklı durum söz konusudur.

Ders Zorunlu ise: Sınıfı itibari ile bu dersi almış olması gereken müfredatlar (öğrenciler) ve öncesi için ders kapatılamaz. Bu dersi hiç almamış öğrenciler ve sonraki öğrenciler için kapatılabilir. Kapatılacaksa mutlaka uygun bir derse yönlendirmelidir.

Ders Seçmeli ise: Bu durumda ders kapatılabilir. Kalan öğrenci başka bir dersi seçebilecektir. Bir öğrencinin mezun olması için gereken kredi tamamlandığında öğrencinin kalmış olduğu seçmeli dersler öğrencinin not durum belgesinden otomatik olarak kaldırılacaktır.

b) Yerine Ders Koyma: Kapanan ders yerine bir veya iki tane ders konulabilir. Bu derslerin ders tipi, kredi toplamı ve sınıf bilgisi kapanan dersin bu bilgileri ile uyumlu olmalıdır.

Bu dersler tanımlandıktan sonra kapanan dersi senesi itibari ile almamış olan müfredatlar ve sonrası için ders tipi, kredi, sınıf bilgisi değiştirilebilir.

Bir dersin yerine 2 ders konulabileceği gibi iki ders kapatılıp yerine bir ders de konulabilir. Bu durumda aşağıdaki adımlar takip edilmeli ve ders tipi, kredi ve sınıf bilgilerinin birbiri ile uyumlu olması gerekmektedir.

1. Yerine açılan ders tanımlanır.
2. Bu derste yerine alındığı Ders 1 ve Ders 2 belirtilir.
3. Bu dersler zorunluysa;

Ders 1	Ders 2	İşlem
Kaldı /Almadı	Kaldı /Almadı	Öğrenci yeni açılan dersi almak zorundadır.
Geçti	Kaldı /Almadı	Öğrenci Ders 2'den kalma veya hiç almama durumunda her iki hal için de muaf tutulur. Öğrenci yeni açılan dersi almak zorunda değildir.
Kaldı /Almadı	Geçti	Öğrenci Ders 2'den kalma veya hiç almama durumunda her iki hal için de muaf tutulur. Öğrenci yeni açılan dersi almak zorunda değildir.
Geçti	Geçti	Öğrenci yeni açılan dersi almak zorunda değildir.

4. Ders oluşturulma komutu verildiğinde program yeni dersi açar ve eski dersleri kapatır.

4. Müfredat Numarası Olmayan Öğrencilerin Kendilerine Özel Ders Katalog Bilgilerinin Oluşturulması / Güncellenmesi

Yönetim Kurulu Kararlarıyla genel ders kataloğuna uymayacağı kararlaştırılan öğrencilerin ders katalog bilgisi her bir öğrenci için ayrı olmak üzere "Katalog Programı" ile oluşturulacak ve güncellenecektir.

Bu durumda olan öğrencilerin listesi "Katalog Programına" gelecektir. Bu listede öğrencinin alması gereken dersler farklı bölümlerden ve farklı fakültelerden seçilebilir.

Öğrenci dersleri aldıktan sonra, kişisel ders kataloğunda aldığı dersler değiştirilemez.

Öğrenci otomasyon yazılımı mezuniyet işlemleri için bu öğrencilerin kişisel ders katalog bilgisi ile aldıkları dersleri karşılaştırarak işlem yapacaktır.

5. Mezuniyet Şartlarının Oluşturulması / Güncellenmesi

Müfredat ana parametre olmak üzere mezuniyet şartlarının belirtilmesi gerekmektedir. Tanımlamalar yapılırken opsiyonlar da dikkate alınmalıdır.

Her dönem için öğrencinin seçmesi gereken zorunlu ve seçmeli ders kredisi belirtilmelidir. Mezuniyet kararı verilirken dönem dönem değil bütün dönemlerin toplam kredisine bakılacaktır.

Mezuniyet şartları değişmediği takdirde yapılan tanım geçerliliğini koruyacaktır, her sene tekrar yapılmasına gerek yoktur.

Öğrencinin mezuniyeti için alması gereken tüm zorunlu dersleri başarmış ve toplam mezuniyet kredisini sağlamış olması gerekir.

C) İŞLEYİŞ

1. Bilgi İşlem Daire Başkanlığı Yazılım Grubu'na hazırlanan "Katalog Programı", ders katalog güncellemesi yapmak isteyen anabilim dalı, bölüm ve program başkanlıkları tarafından "İndir" programı kullanılarak edinilir.
2. Programın kullanım kılavuzu/yardım bilgisi programın içinde veya <http://obisis.erciyes.edu.tr>'deki dosyalar linkinde "katalogyardim.doc" ismi ile mevcuttur.
3. Doküman okunarak programın nasıl çalıştığı öğrenilmelidir.
4. Program kullanılarak ders katalog bilgisi güncellenir. Program bu belgede tanımlanan esaslara aykırı tanımlama yaptırmayacaktır. Hata mesajlarıyla da yapılan engellemelerin nedenleri bu belgedeki esasların numarasına atıf yapılarak belirtilecektir.
5. Yapılan değişimler programa öneri statüsünde kaydedilecektir.
6. İşlemlerin sonunda program uygulanacak ders katalog bilgisini kağıda dökülecektir.
7. Üretilen bu ders katalog raporu Senatamız onayına gönderilecektir.
8. Senatamız bu belgeyi onayladığında girilmiş olan tüm öneri statüsündeki kayıtlar Bilgi İşlem Daire Başkanlığı Yazılım Grubu tarafından gerçek kayıtlara dönüştürülecektir.